

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 21.11.2019
Sayı: 1776

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

21810

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C Tarım ve Orman Bakanı Sayın Dr. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

19/11/2019

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Süt ve süt ürünleri insan beslenmesinde vazgeçilmez bir protein kaynağıdır. Özellikle çocukluk, gebelik-emzilik ve yaşlılık dönemlerinde olmak üzere, insan yaşamının her evresinde gerekli olan sütün, büyüme-gelişimde, bağışıklık sisteminin güçlenmesinde, kan basıncının düzenlenmesinde, bazı kanserlerin gelişiminin azaltılmasında, vücut ağırlığının kontrolünde ve diş çürüklerinin önlenmesinde koruyucu olduğu bilinmektedir.

İnsan sağlığı ve ülke ekonomisi açısından oldukça büyük öneme sahip olan sütün üretiminde 2018 yılı itibariyle 1.110.421 işletme bulunmaktadır. Genel olarak küçük ölçekli aile işletmelerinin hâkim olduğu görülmekte ve %71,5'i 10 başın altında kapasiteye sahiptir.

Günümüzde yem girdi maliyeti başta olmak üzere diğer girdi fiyatlarının artış göstermesi, üretimdeki maddi olanaksızlıklar, gerekli verimin sağlanamaması, teknolojide yaşanan gelişmeleri hayvancılığa yansıtacak politikaların izlenmemesi, süt üreticilerini olumsuz bir şekilde etkilemekte ve ürettiği süttan emeğinin karşılığını alamamasına sebep olmaktadır.

Bütün bunlara ek olarak çiftçinin kredi borç yükünün sürekli artış göstererek, 2014 yılında 41 milyar 76 milyon TL iken 2019 yılı itibariyle 105 milyar 266 milyon TL'ye , takibe düşen borçların 2019'da bir önceki yıla göre %49'luk artışla 4.8 milyar TL'ye ulaşması, çiğ süt priminin 25 kuruştan 10 kuruşa düşürülmesi ve tarım desteklerinin geç ödenmesi (Mayıs- Haziran süt primleri henüz ödenmedi), çiftçimizin üretim stresini arttırmakta, üretimini sürdürmek ve hayatını idame ettirebilmek için ürününü bedelinin altında satmaya ya da sermayesi olan ineği kesimhaneye yollamak zorunda kalıyor.

13 Kasım 2019 tarihinde, TÜİK'in yayınladığı " Süt Ve Süt Ürünleri Üretimi " istatistiklerine baktığımızda, toplanan inek sütü miktarının Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına (840 bin 578 ton) göre %7.3 azalarak, 730 bin 516 ton olduğunu görüyoruz. 12 Kasım'da yayınlanan Temmuz-Eylül dönemini kapsayan "kırmızı et üretimi " verilerine baktığımızda ise Toplam kırmızı et üretimi kurban bayramının gerçekleştiği III. Çeyrekte (398 bin 24 ton) bir önceki çeyreğe (223 bin 693 ton) göre %73,4, bir önceki yılın aynı çeyreğine (306 bin 638 ton) göre %30,5 oranında arttığı görülmektedir.

Süt üretimi yapan çiftçilerin üretimlerini yönlendiren en önemli etken, bir üreticinin 1 Litre / 1 kg çiğ süt satışından elde ettiği gelir ile ne kadar yem alacağını gösteren süt-yem paritesidir. Ziraat Mühendisleri Odasının Süt Raporu'nda belirttiği üzere genel kabul gören parite 1.5'idir. Ancak ülkemizde uzun yıllar çiğ süt/yem paritesi 1,5'in altında kalmıştır. Parite 2015 yılında 1.21, 2016 yılında 1.18, 2017 yılında 1.23 ve 2018'de ise 1.12 olarak gerçekleşmiştir. Bu paritenin düşmesi çiftçimiz için olumsuz bir durumdur. Çünkü bu durumda süt, maliyetini kurtarmıyor.

1

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

21810

Bu bağlamda;

- 1-) Et Üretiminin 2019'un 3. Çeyreğinde TÜİK verilerine göre arttığı düşünüldüğünde, bu artışta süt üretimi yapan çiftçilerin sermayesi olan sağılan hayvanlarını kestirmesinin etkisi olmuş mudur? 2019 yılındaki et üretiminde kesilen "sağılan hayvan" sayısının bir verisi var mıdır? Bu sayı kaçtır?
- 2-) Çiğ süt priminin 25 kuruştan 10 kuruşa düşürülmesinin ve süt-yem paritesindeki düşüklüğün Süt üretimindeki azalışa ve sağılan hayvanların kesilmesine neden olduğunu düşünüyor musunuz? Düşürülen Çiğ süt priminin geriye dönük olarak Mayıs ayından itibaren ödenecek primlere uygulanmasının, çiftçimizi zor duruma düşüreceği konusundaki görüşünüz nedir?
- 3-) Süt-Yem Paritesinin kabul gören 1.5'e yükselmesi ve yaşadığı zorluklar karşısında elindeki sağılan hayvanını satmayı düşünen çiftçimizin korunması için Bakanlığınızın kısa ve uzun vadede destekleme planları nelerdir?
- 4-) 2019 yılının 5. Ayından itibaren çiğ süt primlerinin ödemesinin yapılmaması, gecikmesinin ve süt primi desteklerinin %60 azaltılmasının gerekçesi nedir?
- 5-) Başta yem olmak üzere girdi fiyatlarındaki yüksekliğin, çiğ süt primlerin düşürülmesi ve geç ödenmesi , Ulusal Süt Konseyi'nin çiğ süt fiyatlarını 2.30 TL'de sabitlenmesine rağmen bu fiyatın, sürekli artan maliyetleri karşılamaktan uzak olması, çiftçimizin kredi borçları ve takibe düşen borçlarının artmasında etken olduğunu düşünüyor musunuz?